

**Az információs társadalom koncepciója
Európában
2005. április**

Készítették: Poór János, Prazsák Gergő
Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács Irodája

Tartalom:

1. Bevezetés	2.
2. eEurope – áttekintés	3.
3. K+F az EU-ban – az ICT fejlesztések uniós rendszere	9.
4. Információs társadalom stratégia Kanadában	10.
5. Ausztrál eGovernment stratégia	13.
6. Az információs társadalom stratégia Japánban	15.
7. EU 15 – EU 25 és az európai információs társadalom stratégia	16.

1. Bevezetés

Az Európai Tanács 2000-es lisszaboni ülésének eredményeként elkészült *Lisszaboni stratégia* egy, az új évezred kihívásai között érvényesülni képes Európa képét vázolja föl. A program az információs és kommunikációs technológiákat kulcsfontosságú eszközként definiálja a kitűzött cél elérésében. A Bizottság ennek megfelelően „eEurope” néven új politikai kezdeményezést indított útjára. Ennek célja, hogy felgyorsítsa Európa átalakulását a tudás gazdasága felé, és nagyobb kohéziót biztosítson az Európai Unió tagállamai közt.

Az eEurope nem egy költségvetési program és nem is lát el szponzorálási feladatokat. Jellegére nézve sokkal inkább egy rendszerező politikai irányelvnek nevezhetnénk, amely egyrészt segít a költségvetési programokban előirányzott források (6. és 7. Kutatási Keretprogram, eTen, Strukturális Alapok) megfelelő felhasználásában, másrészt felgyorsítja a releváns szabályozási környezet megszületését.

Az eEurope első szakasza az eEurope 2002 akcióterv volt. Az akcióterv keretében meghatározták teljes program alapelveit, továbbá 64 stratégia cél megvalósítását tűzték ki 2002 végéig. Ezek túlnyomó többsége sikeresen zárult, így az Európai Tanács 2004 novemberében elindította az eEurope 2005 akciótervet, amely a szélessávú infrastruktúra kiépítésének ösztönzését, illetve a köz és a magánszektor elektronikus szolgáltatásokkal való ellátását tűzte ki célul.

2. eEurope - áttekintés

A 2000 júniusában az Európai Tanács által Feirában jóváhagyott eEurope 2002 akcióterv három fő célkitűzést tartalmaz az eEurope program egészére nézve:

- minden egyén, háztartás, iskola, vállalat és közigazgatási szerv számára hozzáférhetővé tenni az Internetet és a számítástechnika újdonságait
- lehetővé tenni, hogy az Internet és a számítástechnika újdonságai elősegítsék a polgárok társadalmi integrációját
- biztosítani, hogy Európa teljes mértékben kiaknázza az Internet és a számítástechnika lehetőségeit, a tartós és folyamatos növekedés érdekében

Az Információs társadalom mindenkinek szlogennel fémjelzett három célkitűzés valójában két lényegi elemből áll. Elsőként tartalmaz egy hardveres elemet, amely a technológia nagyléptékű társadalmi implementációját, vagyis egy olcsó, gyors és biztonságos Internet kiépítését hangsúlyozza. Másrészt tartalmaz egy szoftveres elemet is, amely az unió polgárait az új kommunikációs infrastruktúra használatára ösztönzi. Az eEurope kezdeményezés nagymértékben a már meglévő politikákra támaszkodik, európai és nemzeti szinten egyaránt. Célja e kettő erősítése és integrálása. Az akcióterv ezért tűz ki olyan közös célokat, melyek konkrét intézkedések formájában valósulnak meg 2002-től. A nemzeti szintű fejlődések összehasonlító vizsgálata után további lépések várhatóak

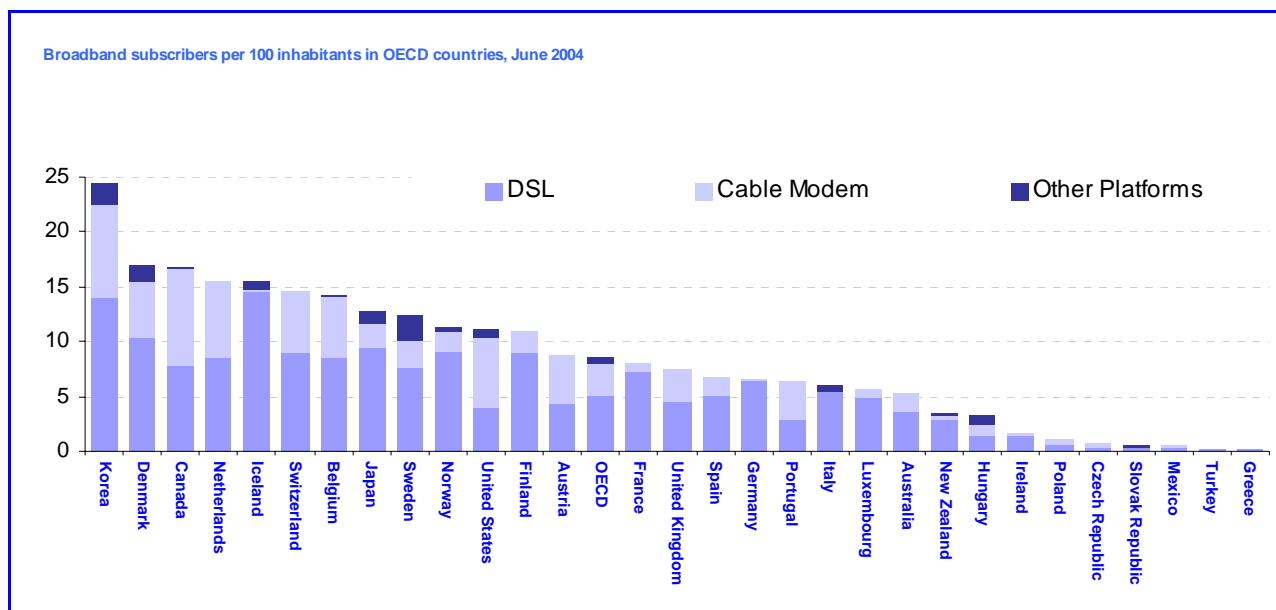
2. eEurope politikák

Az eEurope 2005 akcióterv hét konkrét politikát jelöl meg az információs társadalom fejlesztésének kulcsterületeiként. Ezek a *szélessáv*, *eKormányzat*, *eÜzlet*, *eEgészség*, *eTanulás*, *biztonság* és a nehezen fordítható *eInclusion*, amely az információs társadalom szociális és földrajzi akadályoktól mentes kiépítésének politikáját jelenti.

A kijelölt politikák hatása az alábbi területeken lesz érzékelhető az EU elvárásai szerint:

Olcsóbb Internet-hozzáférés

Ez a célkitűzés a helyi kommunikációs konkurencia felerősítésén alapul. A telekommunikáció 1998-as EU liberalizációja ellenére, amely a nemzetközi és távhívások árának csökkenéséhez vezetett, a nagy múltú telefonszolgáltatók megtartották látszólagos monopol helyzetüket a helyi kommunikációban. A helyi kommunikáció piacra kerülése a hagyományos telefonhálózat megduplázását igényli, amely túl magas beruházási szintet jelent az új szolgáltatók számára. Az eEurope ezért méltányossági alapon engedélyezné számukra, hogy használhassák a nagy múltú telefonszolgáltatók helyi telefonhálózatait. Ez az intézkedés 2001. január 1. óta van hatályban. Az intézkedés következtében kialakuló versenyhelyzet az Internet kapcsolat díjának csökkenését eredményezi majd. Ez ösztönzi továbbá a gyors Internet piacát, a DSL technológiát, mely gyors elérést biztosít hagyományos telefonvonalon is, valamint a korlátlan használatot lehetővé tevő átalánydíjas díjszabást.

Biztonságos elektronikus kapcsolat

Az alacsony árak önmagukban nem biztosítják az Internet és az elektronikus kereskedelem terjedését. Ugyanolyan fontos a hálózatok biztonságának megerősítése és a magánélet védelme az Interneten. A megfelelő technikák már léteznek. A fejlesztésüket elősegítő jogi keretet kell tehát létrehozni, amelyhez minden internetező fordulhat. 2001 nyarától az EU tagállamok biztosítják az elektronikus aláírások kölcsönös elismerését, ezáltal lehetővé válik az elektronikus adatok integritásának védelme és a szerző azonosítása. A kódolt termékek kereskedelmét illetően (amely lehetővé teszi az elektronikus adatok titkosságának garantálását), az EU országai közti szabadság elve az irányadó. Másfelől szükséges a chip-kártyák használatának fellendítése, különösképp hálózatokba való belépéshez, egészségügyi ellátásban, online fizetés esetén és televízió előfizetéshez, stb. Ezek számára a közös normákat és pontos megjelöléseket európai szinten kell kidolgozni.

Élet és munka az információs társadalomban

Az Internet és a számítástechnika az emberi tevékenység valamennyi területére hatással van. Ezért mára mindenki számára elengedhetlenné vált az alapszintű számítástechnikai ismeretek elsajátítása ahhoz, hogy a számítástechnika vívmányait saját hasznára fordíthassa. Ezért a fiataloknak már az iskolában meg kell szerezniük az „digitális írni-olvasni tudás” képességét. Ez akkor lehetséges, ha az iskolák megfelelő számú számítógéppel és gyors Internet kapcsolattal rendelkeznek. A pedagógusokat ösztönözni kell az új oktatási segédeszközök használatára (eTanulás). A már dolgozó emberek képzésének elsődleges szempontja pedig az, hogy a cégek el legyenek látva a számukra szükséges szakembergárdával.

Egyenlő esélyek az információs társadalomban

Az egyenlőtlenségek növekedése és a kirekesztés új formáinak megjelenése, más néven a „számok szakadéka”, nem szándékolt velejárója lehet egy olyan nagyívű projektnek, mint az európai információs társadalom kiépítése. Ennek megakadályozása fontos prioritás az eEurope politikái között (eInclusion). Bizonyos csoportok, melyek már eleve a kirekesztés áldozatai, illetve társadalmilag leszakadtak, mint például a munkanélküliek, vagy azok, akik könnyen elveszthetik állásukat, a betegek, korlátozott képességűek vagy az idősek, megkülönböztetett figyelmet kívánnak. Ezen a területen már történtek intézkedések, például az Internet hozzáférést biztosító pontok megsokszorozása, különösképp a kevésbé népszerű zónákban illetve negyedekben, vagy a technológiai fejlesztések ösztönzése az program keretein belül.

Az elektronikus kereskedelem szabályozása

Az elektronikus kereskedelem fejlődése Európában szükségessé tette egy megfelelő szabályozási keret felállítását a fogyasztók és a vállalatok bizalmának biztosítása érdekében. Az elektronikus tranzakciók biztonságán túlmenően fel kell számolni valamennyi akadályt a határokon keresztül ívelő elektronikus szolgáltatások útjából, a belső piac elektronikus kereskedelem irányában elért eredményeinek hatására. Annak érdekében, hogy elkerülje a túlszabályozást az EU csupán az alapvető közös szabályozási keretek meghatározására szorítkozik a legfontosabb területeken: adatvédelem, harc az illegális tartalmak ellen, szerzői jogok, törvényi felelősség, adórendszer, stb. Mivel a szabályozás bonyolult egy ilyen gyorsan változó technológiai környezetben, ezért csupán a vállalatok önszabályozó mechanizmusának életbe léptetésével válik teljessé, például a vezetői kódexeken vagy az online rendszerek vitás szabályozási módjain keresztül. Az eEurope továbbá előrevetíti a „eu” domain név létrehozását, amely lehetővé tenné az európai vállalatok és intézmények azonnali felismerését

Az Internet használatának népszerűsítése a közszférában: a közigazgatás, az egészségügy és a szállítás területén

- *közigazgatási szervek hálózatra kapcsolása*: az Internet használata a közigazgatási szerveknél lehetővé teszi a polgárok számára a főbb és alapszolgáltatások online elérését és könnyebbé teszi az ügyfelek és a köztisztviselők kapcsolatait. A hangsúlyt itt a közérdekű adatok elérhetőségének fejlesztésére kell helyezni, valamint a minőség javítására és a szolgáltatások vonzóbbá tételére
- *az egészségügy hálózatra kapcsolása*: ami az egészségügyi szolgáltatásokat illeti, az eEurope program ösztönzi egy, a kórházakat, laboratóriumokat, gyógyszerárakat, egészségközpontokat és idősotthonokat összekötő integrált egészségügyi rendszer felállítását. Ez a kezdeményezés megadja a lehetőséget a kisebb és kevésbé felszerelt egészségügyi intézményeknek, hogy igénybe vegyék a specializáltabb központok szakértelmét. Az eEurope ezenfelül támogatja az egészségügyben használt elektronikus eszközök közös szabványainak kidolgozását (egészségügyi kártyák, információs hálózatok) és ösztönzi a betegségek kezeléséhez megelőzéséhez szükséges technológiai eszközök fejlesztését
- *szállítás*: a számítástechnika lehetővé teszi az „intelligens” transzport rendszerek kifejlesztését a földi, tengeri, folyami vagy légi szállítás területén. Ilyenek például a közúti vagy légiforgalmi irányítás, az élő közúti információs szolgálat, illetve a járművek vagy hajók műholdas követése (Galileo rendszer). Ez a terület alapvető fontosságú: a biztonság, a kényelem, a környezetszennyezés elleni harc és a szénhidrogén kibocsátás csökkentése szempontjából egyaránt.

Európai elektronikus tartalmak kidolgozása az Internet számára

Alapvető fontosságú, hogy az európaiak minőségi tartalmakat találjanak az Interneten saját anyanyelvükön. Ezért ugyanannyira fontos Európa nyelvi és kulturális sokszínűségének ápolása és fenntartása, mint a kereskedelmi

cél. A gazdasági és a foglalkoztatási terv növekvő terhet ró a multimédia szektorra. Az eEurope keretében létrehozott eTartalomprogram elsősorban a közszféra tájékoztatásának kiaknázását tűzte ki céljául a többnyelvű tartalmak fejlesztésén és a numerikus tartalmak piacának ösztönzésén keresztül.

3. K+F az EU-ban – az ICT fejlesztések uniós rendszere

A 6. Keretprogram

Az EU kutatásfejlesztési koncepciója, melynek integráns része az ICT szektor fölemelkedése, egy Európai Kutatási Térség (European Research Area **ERA**) megszületését vetíti föl. Az ERA létrehozásának elsődleges eszköze a 6. Kutatás és Technológia Fejlesztési Keretprogram, amely 2002 és 2006 között 17.5 milliárd eurós költségvetési keret fölött rendelkezik.

A 6. keretprogram hét kiemelt fontosságú tematikus területet jelöl meg, mint az európai K+F integráció elsődleges terepeit. Ezek a következők:

1. Élet tudományok: genetika és boitechnológia
2. Információs társadalom technológiák
3. Nanotechnológia
4. Űrkutatás
5. Élelmiszer minőség és biztonság
6. Fenntartható fejlődés
7. Állampolgár és kormányzat a tudásalapú társadalomban

Az információs társadalom technológiák területén a keretprogram a következő fejlesztési irányokat határozza meg:

1. Alkalmazott információs társadalom technológiák (biztonság, eInclusion, eKereskedelem, eKormányzat)
2. Kommunikációs és informatikai szoftverek (hálózati technológia stb.)
3. Microsystems (nanotechnológia stb.)

4. Tudás és tartalomkezelés (digitális tartalmak, intelligens interface stb.)
5. ICT jövőkutatás

A 7. Keretprogram

2005. április 6.-án a Bizottság elfogadta az EU új K+F keretprogramjának javaslatát. A 7. Keretprogram a 2007 és 2013 közötti időszakra 67.8 milliárd eurót irányoz elő kutzatsáfejlesztési projektek támogatására. A keretprogram kiemelt fontosságú kutatási területei sokban megegyeznek a 6. keretprogramban meghatározottakkal, azonban beszámlhatunk néhány újításról és komoly szerkezeti átrendeződésről. A 7. keretprogram kilenc tematikus elemből épül fel:

1. Egészségügy
2. Élelmiszer, mezőgazdaság és biotechnológia
3. Információs és kommunikációs technológiák
4. Nanotechnológia
5. Energia
6. Környezet és környezeti változás
7. Szállítás
8. Társadalom-gazdaságtan
9. Biztonság és űrkutatás

4. Információs társadalom stratégia Kanadában

„Az információs társadalom építése: Kanadát a XXI. századba vinni” című központi kormányzati anyag, Kanada információs társadalom stratégiája, 1996-ban készült. Az azóta már más dokumentumokkal (pl.: kanadai Innovációs Stratégia, 2001) kiegészített stratégia fő célkitűzései a következőkben foglalhatók össze:

1. *Hálózatfejlesztés.* Ennek értelmében a kanadai információs szupersztráda fejlesztésében kulcsszerepe van a kanadai közérdek figyelembevételével a

kormányzatnak, a szabályozásnak. A szabályozás és a stratégia egyik legfontosabb célja a jó minőségű, gyors és olcsó internethálózat kiépítése.

Kulcsszavak a következők:

- alacsony költségek
- hálózatok hálózata
- összekapcsoltság
- interoperabilitás
- átláthatóság

2. *Versenyképesség.* A kanadai üzleti élet, a gazdaság versenyképességének fokozása. A gazdasági növekedés új területeinek megnyitása az üzleti és gazdasági élet számára. Új munkahelyek létrehozása. A kanadai vállalkozások (kis-közép-nagy) számára a versenyképesség biztosítása.

3. *Tartalom.* A kanadai tartalomnak kiemelt helyet kell biztosítani a fejlesztések körében. Ennek eszközei: új tartalomfejlesztő munkahelyek létrehozása, a kanadai társadalmon belül kulturális párbeszéd elősegítése.

4. *eLearnin, eHealth.* A kanadai információs szupersztráda fejlesztése során megkülönböztetett figyelemmel kell kísérni az élethossziglan való tanulás kultúrájának fejlesztését. Ezen felül, pedig figyelni kell a tudás alapú társadalom legfontosabb új alkalmazásainak folyamatos integrálására. A szupersztráda fejlesztése során felhasználhatók az egészségügyi és katasztrófa rendszerek is.

5. *Hozzáférési jogok.* A központi kormányzat szerint minden kanadait, életkörülményeitől függetlenül megillet az információs szupersztrádához való hozzáférés joga.

6. *eBusiness.* A kanadaiaknak jártasságot kell szerezniük az eKereskedelemben. A kormányzati elhatározás célja, hogy mindenki használja és akarja is használni az eKereskedelem eszközeit.

Mindenkinek lehetőséget kell adni arra, hogy otthonából, gyorsan intézhesse üzleti ügyeit.

7. *Biztonság.* Minden személyes adatot, az ekereskedelmi adatokat is szigorúan védeni kell.

8. *Jogok.* Az információs szupersztrádát alkalmassá kell tenni a kormányzati jogok és kötelességek biztosítására, központi és helyi szinten egyaránt. A

szupersztrádának segítségére kell lenni az állampolgárok és a kormányzat ügyeinek intézésében.

A fenti dokumentumot egészítette ki Kanada Innovációs Stratégiája, amely 2001-ben került a nyilvánosság elé. E dokumentum három fontosabb pillért nevez meg, amelyek mindegyikében található információk társadalommal kapcsolatos elképzelések.

1. *A tudás teljesítőképségének fokozása.* A „tudásnak” a kanadaiak, stratégiaiilag legalapvetőbb elemévé kell válnia: elő kell segíteni a tudás megszerzését, adoptálását, és piacosítását.

2. *Szakismeret fejlesztése.* A rugalmas, magasan kvalifikált emberek számának növelése: olyan emberek nevelését kell biztosítani, akik tudást hoznak létre és alkalmaznak.

3. *Jobb innovációs infrastruktúra létrehozása.* A társadalmi bizalom egy olyan környezetének kiépítése, amelyben elsődleges védelmet élvez a közérdek, ahol piacterek alakíthatók ki és ami serkentőleg hat az innovációra is.

A kanadai információs szupersztráda 2002-ig megvalósult fejlesztései (Kanada Innovációs Stratégiája):

- Minden iskola és közkönyvtár az internetre csatlakozik.
- Több mint 10.000 szervezet csatlakozik önkéntesen az internethez.
- Több mint 300.000 számítógép került az iskolákba.
- Létrejött a CA*net 3, a világ leggyorsabb kutatói gerinchálózata.
- 12 intelligens közösségi weboldal jött létre Kanadában.
- Földrajzi útvonalak megjelenítései érhetők el az interneten, a GeoConnection által.
- A kanadaiak alacsony árú közösségi internet hozzáférési pontokon keresztül több mint 8800 weboldalt és 3800 közösséget érhetnek el (2002. március 31.)

5. Ausztrál eGovernment stratégia

„Jobb szolgáltatások, jobb kormányzat” címen, 2002. novemberében megjelent dokumentum foglalja össze az ausztrál kormányzat információs társadalom kiépítésével kapcsolatos elképzeléseit.

A stratégia fontosabb célkitűzései:

1. *A hatékonyság fokozása, a beruházásokhoz történő visszatérés.* Az Ausztrál központi kormányzat úgy látja, hogy nélkülözhetetlenek az eGovernmentbe történő beruházások és a terület további fejlesztése. E területen fontosnak tartják a már elindított programok működtetését, további szolgáltatások biztosítását és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítését. Céljuk az, hogy a kormányzattal való folyamatos kommunikáció révén a felhasználók időt és pénzt takarítsanak meg. Ennek alapja az, hogy az online elérhetővé tett szolgáltatásokat 40%-ban a hivatali munkaidőn kívül bonyolítják a felhasználók. (pl.: online adó visszaigénylés). A stratégia szerint érdemes az online, üzleti szféra számára nyújtott szolgáltatások kialakításába beruházni, hiszen a gyorsabb ügyintézésnek köszönhetően az üzleti élet szereplőinek több idejük marad üzleti tevékenységük végzésére. Ennek köszönhetően emelkedik bevételük, amelynek hatására több adót fizetnek.

2. *Kényelmes hozzáférés biztosítása a kormányzati szolgáltatásokhoz és információkhoz.* Az online eGovernment szolgáltatások segítségével a felhasználók számára nem kerül sok időbe a szolgáltatások igénybevétele: nem kell a hivatalba utazniuk, sorba állniuk. A kommunikációs csatornák belüli és a csatornák közötti konvergenciával kívánják az eGovernment szolgáltatások iránti keresletet felélénkíteni. Ezt alapvetően üzleti eredetűnek tartják (bankok, műsorszórók stb.), de az ausztrál kormányzat szerint éppen ilyen fontos lehet az eGovernment szolgáltatások esetében is, hogy a személyes, az online, a telefonos és a levelezős csatornák közötti és csatornák belüli konvergenciát elősegítsék.

3. *A háztatásoknak, az üzleti és a civil szervezetek kormányzati szolgáltatásokkal kapcsolatos igényeinek kielégítése.* Az új eGovernment korszakban nem a technológiának kell meghatározni a szolgáltatásokat. A szolgáltatásokat az állampolgárok igényei határozzák meg. Ezek az igények pedig hasonlóak a magán és az üzleti életben:

- idő és pénz megtakarítás
- a kormányzat könnyebb elérhetősége
- kényelem
- jó viszony a kormányzattal
- sok elérhető integrált szolgáltatás

4. *Az egymással összefüggő szolgáltatások integrációja.* Nem ritka, hogy az egyéni és üzleti ügyfelek számos különböző kormányzati szolgáltatást kívánnak egy időben igénybe venni. Amennyiben az egymással összefüggő szolgáltatásokat egy helyen lehet intézni, akkor az ügyfélnek nem kell több helyen sorban állni, több kérelmet benyújtani. Elegendő, ha az egyablakos ügyintézés követelményeinek megfelelően egyszer kerül kapcsolatba a kormányzattal, s a kapcsolat felvétele után a hivatal más hivatalokkal kooperálva dolgozza fel az ügyet. Ennek egyik legjobb példája egy olyan kormányzati portál, ahonnan elérhetők a kormányzat által nyújtott szolgáltatások. Egy helyen megtalálhatók a szolgáltatások, kényelmesen, gyorsan, a nap 24 órájában intézhetők az ügyek.

5. *Új technológiák használata során a felhasználói gyakorlat, felhasználói bizalom és biztonság kialakítása.* Egyre több kormányzati szolgáltatás érhető el online. A szolgáltatások használatához biztonság és autentikáció szükséges. Az adatbiztonság feletti felügyelet az online szolgáltatások korában elengedhetetlen, ezért része a stratégiának.

6. *Az információs társadalom vívmányaiból kimaradók bevonása a szabályozás kialakításába és folyamatába.* Az eGovernment tágabb értelmezésben eDemokráciát is jelent. Az állampolgárok nem csak a kormányzattal kapcsolatos ügyeiket intézhetik az internet segítségével, de a kormányzat munkájába is beleszólhatnak. Az eDemokrácia e tekintetben kettős értelmű. Egyrészt azt jelenti, hogy az állampolgárok részt vehetnek az interneten keresztül a közügyekben. Másrészt azt, hogy a kormányzat elektronikus platformra kerül: az egyes kormányzati szervek között és

azokon belül az elektronikus kommunikáció veszi át a vezető helyet a papír alapú kommunikációtól. A cél ezeknek megfelelően, hogy a társadalom minél nagyobb része hozzáférjen az internethez és részt vegyen a közügyekben.

6. Az információs társadalom stratégia Japánban

A Japán által 2000-ben meghirdetett milleniumi információs társadalom stratégia alapja egy keserű számvetés volt, amely Japánt a világ többi vezető hatalma mögé sorolta az ICT infrastruktúra terén. A japánokra jellemző kemény önkritika tanulsága az volt, hogy a szigetország lényeges lemeredással küzd az Internet elterjedtsége és használata terén. Az technológia elterjedésének akadályai a magas telekommunikációs tarifarendszer volt, amely a japán telekom piac monopol jellegéből fakadt, annak ellenére, hogy a piacliberalizációt már 1985-ben végrehajtották.

Az ambíciózus japán információs társadalom stratégia a következő lényegi elemeket tartalmazta:

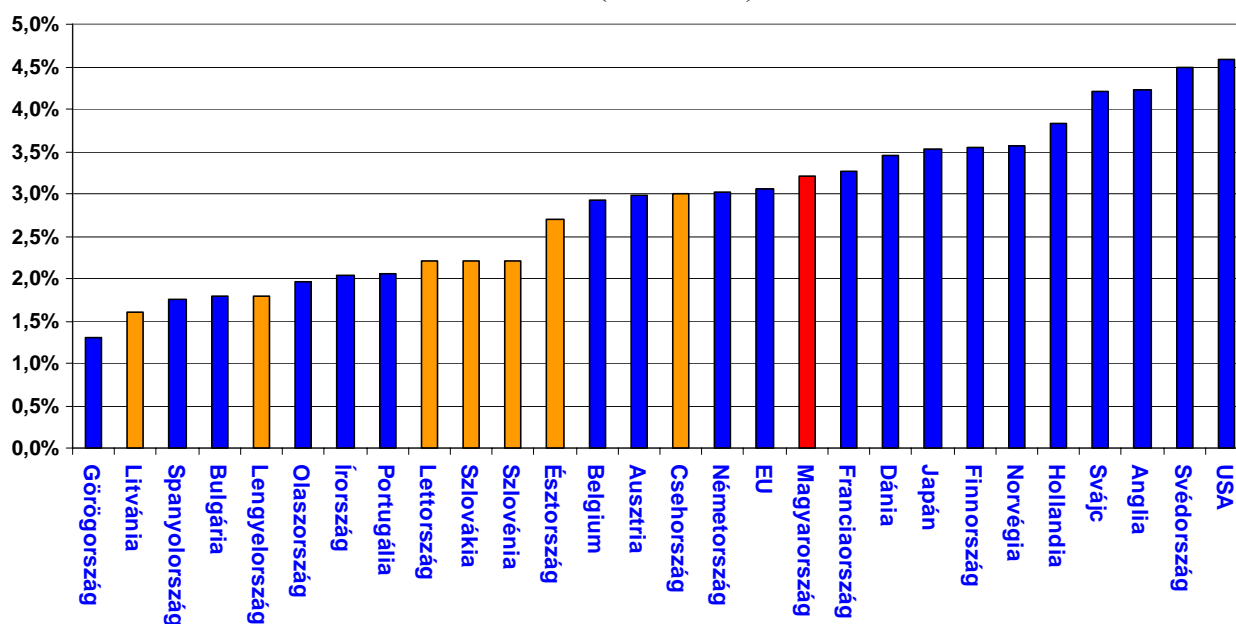
1. *Nagy sebességű és ultra nagy sebességű hálózat.* 30-100 Mbps sebességű hálózat kiépítése a magánszektor bevonásával, hatékony állami szabályozással. A stratégia öt éven belül 30 millió háztartás bekapcsolását tűzte ki célul a nagy sebességű infrastruktúrába, míg ugyanezidő alatt további 10 millió háztartást kívánt az ultranagysebességű hálózatra kötni.
2. *eKereskedelem.* Egy hatékony elektronikus kereskedelmi infrastruktúra kiépítésének alapja a stratégia szemszögéből csak a piac és a fogyasztók bizalmának megnyerése lehet. Az elektronikus tranzakciók gördülékenységének biztosítása az állami szabályozási felelősségébe tartozik, és elsődleges prioritást élvez.
3. *eKormányzat.* A közigazgatás átfogó reformja csakis az ICT segítségével lehetséges – szögezi le a japán információs társadalom stratégia. A program célkitűzése szerint 2003-ra a közigazgatásban ki kell építeni a papír és az elektronikus ügyintézés tökéletes egyenlőségét.

4. *Minőségi humán erőforrás menedzsment.* A kifejezés a stratégia azon célkitűzését takarja, miszerint az ország emberi erőforrás állományát alkalmassá kell tenni az ICT hatékony használatára. A 2005 végéig előirányzott feladat az Internethasználat 60%-os lakossági elterjesztése. A program ebben a szekcióban nyilatkozik a a K+F humán erőforrás menedzsmentjéről is, amelynek lényege mintegy 30 ezer külföldi szakember bevonása a Japánban folyó ICT kutatásokba.

7. EU 15 – EU 25 és az európai információs társadalom stratégia

Amint azt a korábbiakban már láthattuk az eEurope program célkitűzései fejlesztéseket jelölnek meg mind az infrastruktúra, mind a tartalom területén. Azonban összességében valahogy a tartalom dominál. Amennyiben megnézzük az EITO 2005 évkönyv legfrissebb adatait, akkor azt állapíthatjuk meg, hogy az IT fejlesztésekre fordított összegek tekintetében jelentős különbségek mutatkoznak a régebbi, az új és a leendő tagországok között.

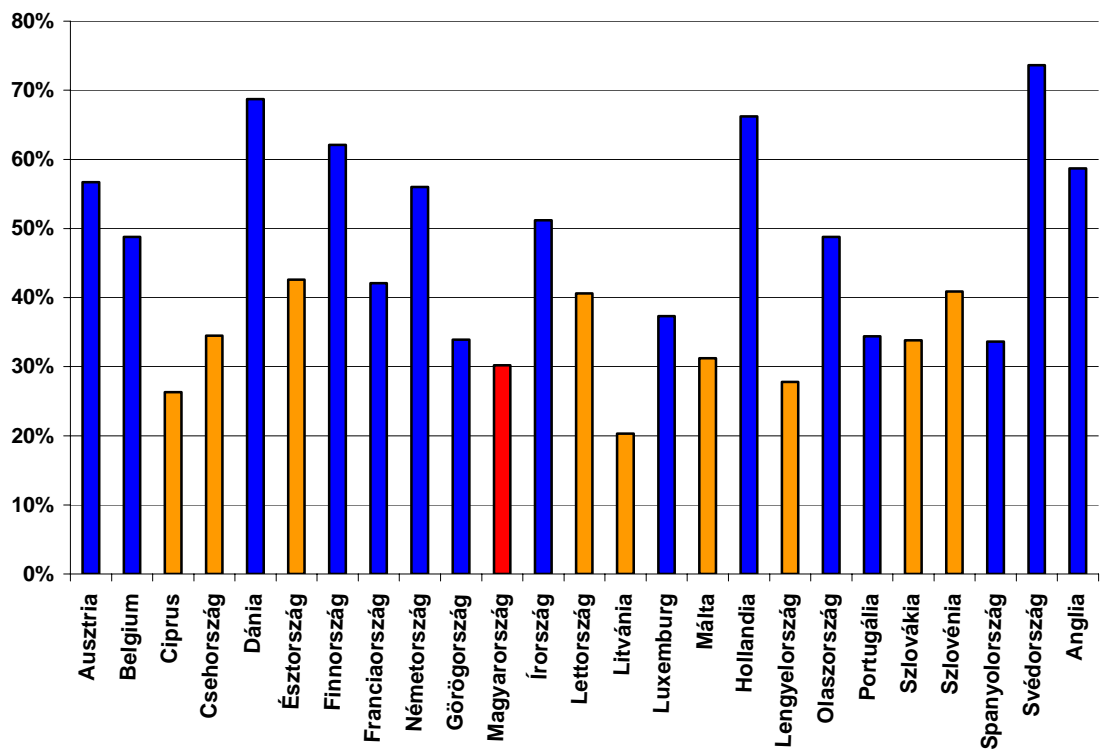
IT kiadások a GDP százalékában (2003-2004)

Forrás: EITO 2005.

Ennek alapján megállapítható, hogy a jövőben csatlakozó, a frissen csatlakozott és a már korábban tagországok között jelentős különbségek vannak. Európában Svédország és Anglia költi a legtöbbet (a GDP-hez viszonyítva) az IT területek fejlesztésére. Magyarország viszonylag jól áll a frissen csatlakozott országok között, de a teljes közösséget tekintve közepes mértékben költ IT-ra. Vagyis a frissen csatlakozott országokban még igen fontos az ágazat súlyának hangsúlyozása, az ágazattal kapcsolatos fejlesztési elképzelések közpolitikai szintre emelése. Ha más statisztikákkal vetjük össze a fenti táblázatot, akkor megállapítható, hogy még igen alacsony az új technológiák elterjedtsége az újonnan csatlakozott országokban. Tehát ezen a helyeken még inkább az infrastruktúra kiépítése lehet prioritás. Ugyanakkor Magyarországon már viszonylag jó az infrastruktúra kiépítettsége (egyes esetekben vezető helyen is van Magyarország más EU országokkal szemben, pl.: kábeltévé penetráció). Tehát Magyarország számára nem rossz, ha a szövetségi politika inkább a tartalomfejlesztés irányába mutat. Hiszen tartalom nélkül mire való a fejlett technológia? Ezzel szemben más frissen csatlakozott és a jövőben csatlakozó országok esetében inkább a hálózatépítés, az infrastruktúrafejlesztés vezethet sikerre (no és persze a kognitív gátak áthidalása).

Internet használók aránya az Európai Unióban 2005.

Forrás: Internet World Stats

Ha az internet használók arányát vesszük szemügyre az Európai Unió országaiban, akkor megállapítható, hogy Magyarország közepes értékekkel rendelkezik (a 18 éven felüliek alig több 30%-a használja az internetet). Ezzel jócskán lemaradva az EU-15-öktől és számos újonnan csatlakozott országtól. Ugyanakkor Magyarország esetében 8ha nem is túl jó, de azért semmiképpen sem rossz az internet-ellátottság, amiből az következik, hogy inkább a kognitív gáttal van gond, vagyis azzal, hogy sokakat nem érdekel az internet. A másik lehetséges ok a jól használható tartalmak hiánya. Ennek megfelelően Magyarország számára előnyösnek mondható az EU programok többsége, amelyek a szolgáltatások kiépítését és javítását tűzik ki zászlajukra.